

فرشتگان

در منظومه الهیات آگوستین قدیس

الیزابت کلاین
مؤسسه آگوستین، دنور، کلرادو

برگردان:
علی مرادی

www.ketab.ir

اندیشه

نشر ویرا

سرشناسه: کلاین، الیزابت آن Klein, Elizabeth Anne
عنوان و نام پدیدآور: فرشتگان در منظومه الهیات آگوستین/مؤلف الیزابت کلاین؛ مترجم علی مرادی.
مشخصات نشر: تهران: نشر ورا، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۲۳۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۷۲-۳۲-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: عنوان اصلی: . ۲۰۱۸، Augustine's theology of angels
موضوع: آگوستین قدیس، ۳۵۴ - ۴۳۰ م.
موضوع: Augustinus, Saint
شناسه افزوده: مرادی، علی، ۱۳۶۸-، مترجم
رده بندی کنگره: BR۶۵
رده بندی دیویی: ۲۳۵/۳۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۷۸۱۴۵

فرشتگان در منظومه الهیات آگوستین قدیس

نویسنده: الیزابت کلاین
برگردان: علی مرادی
مدیر هنری: رضا حیدرانی
صفحه آرای: آتلیه هنری ورا
ناشر: نشر ورا
امور چاپ: کسری
نوبت چاپ: اول: ۱۳۹۹
تیراژ: ۲۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۷۲-۳۲-۷

دفتر انتشارات:

تلفن: ۰۹۱۳۳۲۲۸۹۱۶ / ۶۶۹۰۱۳۴۳
تلفگرام: ۰۹۳۷۵۵۲۰۹۲۹
varabookpub@gmail.com

حق چاپ محفوظ است

نشر ورا

۴۵,۰۰۰ تومان

فهرست

سخن ناشر / ۵

سیاسگزاری مؤلف / ۹

یادداشت مترجم / ۱۱

اختصارنامه آثار آگوستین / ۱۳

مقدمه مؤلف / ۱۵

فصل ۱:

فرشتگان و آفرینش / ۲۵

درباره سفر پیدایش: ردیه‌ای بر مانویان / ۲۸

شرح تحت اللفظی ناتمام/ بر سفر پیدایش / ۳۲

اعترافات / ۳۶

شهر خدا و معنای لفظی سفر پیدایش / ۴۳

آفرینش نور و علم فرشتگان / ۴۵

سقوط فرشتگان / ۶۴

نقش فرشتگان در آفرینش / ۶۹

نتیجه / ۷۴

فصل ۲:

جامعه فرشته‌وار / ۷

الهیات آگوستین درباره پرستش / ۷۹

جامعه انسانی - فرشته‌وار در این زندگی / ۹۳

برابری با فرشتگان: جامعه انسانی - فرشته‌وار در چشم‌انداز سعادت‌بخش / ۱۰۵

فرشتگان و عشای ربانی / ۱۱۸

نتیجه / ۱۲۸

فصل ۳:

فرشتگان در تاریخ نجات / ۱۳۱

فرشتگان و پیامبران: فرشتگان در عهد عتیق / ۱۳۲

معنای فرشته: فرشتگان و تجسد / ۱۴۳

فرشتگان در آخرین داوری / ۱۵۷

مزیت‌های وساطت فرشته‌وار / ۱۶۰

نتیجه / ۱۶۷

فصل ۴:

آگوستین و نبرد معنوی / ۱۶۹

آموزه آگوستین درباره نبرد معنوی در شرحش بر مزامیر / ۱۷۱

نقش فرشتگان نیک در نبرد معنوی / ۱۸۹

الهیات نبرد معنوی / ۱۹۳

نتیجه / ۲۰۸

نتیجه پایانی / ۲۱۱

کتابشناسی / ۲۱۹

سخن ناشر

پس از انتشار کتاب «رساله‌ی آگوستین قدیس در موضوع رد نظرات مانویان» که مورد توجه صاحب نظران علاقمند به حوزه‌ی اندیشه و ادیان قرار گرفت، سبب شد در ادامه مسیر انتشار آثار حوزه اندیشه نشر ورا، یکی از مهمترین کتاب‌هایی که در سال‌های اخیر منتشر شده است را برای اولین بار در ایران در اختیار علاقمندان این حوزه قرار دهیم.

برای آنان که به اندیشه و حوزه تفکر آگوستین قدیس آشنایی دارند بی گمان مقوله فرشته‌شناسی و جایگاه آن در اندیشه‌های او و تاثیر آن بر فرهنگ مسیحیت و اروپا قابل تأمل بوده است. این تاثیر جدای از حوزه‌ی دینی، نقش به سزایی در فرهنگ و هنر اروپا داشته است که به شکل دیوارنگاره‌ها، نقاشی‌ها و پیکر تراشی‌ها نمود پیدا کرده و مهمترین آثار هنری تاریخ را شکل داده است. از این روشناخت و مطالعه مقوله فرشته‌شناسی و باوری که آگوستین به فرشتگان در آثار و اندیشه‌اش دارد، نه تنها برای پژوهشگران عرصه دینی که برای علاقمندان به هنر نیز دارای اهمیت خواهد بود. خرسندیم که این فرصت را یافتیم تا با ترجمه‌ی جناب آقای علی مرادی این کتاب را به فارسی منتشر کنیم.

نشر ورا

مقدمه مؤلف

ما فرشتگان را در حال حاضر نمی‌بینیم، این امری است پنهان از چشمان ما، که متعلق است به قلمرو قدرت خداوند. اما بواسطه ایمانمان می‌دانیم که فرشتگان وجود دارند و درباره پدیدار گشتن آنها برای بسیاری از افراد می‌خوانیم و برای مان خطاست که به آن شک ورزیم.^۱

آگوستین در اینجا واقعیتهای پیرامون ایمان مسیحیان باستان را بیان می‌کند: اینکه فرشتگان، موجودات مجرد نامرئی وجود دارند. حضور فراگیر فرشتگان در متن کتاب مقدس به سختی می‌تواند از چشم چنین مفسر بزرگی دور بماند. و در واقع موضوع عمده فرشتگان در همه آثار الهیاتی اصلی آگوستین و خطبه‌هایش وجود دارند. فرشتگان در بخش راجع به متن سفر پیدایش برجسته هستند و برای آموزه آفرینش وی از اهمیت بالایی برخوردار هستند همانگونه که آگوستین معتقد است فرشتگان بنیانگذاران شهر خدا، و لذا اجتماع مخلوقات هستند. فرشتگان همچنین نقش مهمی در تاریخ نجات و داستان مبارزات فردی مسیحیان در برابر وسوسه دارند.

علیرغم توجهی که آگوستین به فرشتگان دارد علاقه اندکی [از سوی پژوهشگران] به مطالعات پژوهشی درباره فرشتگان در نوشته‌هایش و نیز فرشته‌شناسی آسانی به طور گسترده‌تر وجود دارد. تنها تک نگاری‌هایی که درک اساسی مسیحیان از فرشتگان را بررسی می‌کنند عبارتند از: فرشتگان و مأموریتشان در اندیشه آباء کلیسا اثر Jean Danielou (۱۹۵۳)^۲ و فرشتگان در مسیحیت متأخر باستان اثر Ellen Muehlberger (۲۰۱۳).^۳

1. en. Ps. 103.1.15.

2. *The Angels and Their Mission According to the Fathers of the Church* (New York: Newman Press, 1957)

3. Ellen Muehlberger, *Angels in Late Ancient Christianity* (Oxford: Oxford University Press, 2013).

هیچ یک از این دواثر بر آگوستین متمرکز نیستند. با این حال مقاله اخیر جورج ویب درباره اهریمن شناسی آگوستین، مطابقتی با فرشتگان نیک در بخش اول متن دارد. بنگرید به:

Gregory Wiebe, "Demons in the Theology of Augustine" (Ph.D. Diss., McMaster University, 2015).

تنها پروژه‌های پژوهشی دیگر درباره موضوع فرشته‌شناسی آگوستینی - به زبان انگلیسی، فرانسه و ایتالیایی عبارتند از:

دینیلو و موهلبرگر کتاب‌هایشان را با اراده دفاعی برای موضوعاتِ منتخبشان آغاز می‌کنند؛ به نظر می‌رسد که پژوهش درباره فرشتگان می‌بایست مستلزم توجیهی برای خواننده مدرن باشد. شاید بتوان علاقه به [مبحث] فرشتگان را همچون نظریه پردازی پوچ انگاشت. از این گذشته اتهامی که علیه الهی‌دانانِ مدرسی مطرح شد - که گفته شده از اینکه چه تعداد زیادی از فرشتگان می‌توانند بر سر سوزنی ته‌گرد برقصند، متعجب شدند - بخاطر بی‌ربطی محض بود. یا شاید ما کنجکاوی درباره فرشتگان داریم که مربوط به تخیل بیش از حد ما درباره جهان روحانی است، چیزی که در گفتمان دانشگاهی معاصر اندک توجهی به آن می‌شود. ظاهراً به نظر می‌رسد که برای ما افراد مدرن، فرشتگان کاربرد چندانی ندارند، اندک توجهی به آنها می‌شود و پژوهش درباره آنها هیچ فایده عقلی جدی ندارد.

اگرچه به نظر می‌رسد وساطتِ فرشتگان تصورِ اندیشمندانِ امروزی را اندکی به خود اختصاص داده است، اما برای مضمینی [مربوط به دوره] باستان اینگونه نبوده است. شیاطین^۱ اثر هومر و هزیود، به سقراط ارث رسیدند و به دوره خود به افلاطونی‌ها و نوافلاطونی‌ها رسیدند.^۲ موجودات آسمانی و واسطه‌های الهی نقش اصلی را در اعمال دینی رومی و همچنین اشکال مختلف گنوستیسیسم^۳ از جمله (مانویت) ایفا می‌کنند. در زمان آگوستین، جهان با ارواحی که در آن ساکن بودند درک می‌شدند که نقش آنها در زندگی دینی به همان اندازه که مورد تلام است مهم نیز می‌باشد. در یک کلام، وجود ارواح همانند فرشتگان و شیاطین در دوران باستان فرض شده است. چگونگی درک آنها از مشارکت در پرستش دینی و در واقع زندگی روزانه سازگار با این دوره زمانی و مکانی نیست.

Frederick Van Fleteren, "Angels" in *Augustine through the Ages* (Grand Rapids: Eerdmans, 2009 [1999]), ed. Allan Fitzgerald et al., 20. 22; and in French, Goulven Madec, "Angelus" in *Augustinus Lexicon*, vol. 1 (Basel: Schwabe & Co., 1986), ed. Cornelius Mayer, 304. 315 - in addition to one article in Italian by Manlio Simonetti. See Simonet "Gli angeli e Origene nel De civitate Dei" in *Il De Civitate Dei* (Rome: Herder, 1996), ed. Elena Cavacanti, 167- 178.

دیگر مباحث کوتاه درباره فرشته‌شناسی آگوستین گهگاه در آثار مربوط به فرشته‌شناسی قرون وسطایی ظاهر می‌شود همچون آثار:

Steven Chase, *Angelic Spirituality: Medieval Perspectives* (Mahwah: Paulist Press, 2002), David Keck, *Angels and Angelology in the Middle Ages* (Oxford: Oxford University Press, 1998) and *A Companion to Angels in Medieval Philosophy* edited by Tobias Hoffman (Leiden: Brill, 2012).

باید توجه کنیم که فقدان مواد پژوهشی نباید به عدم علاقه گسترده مطابقت داده شود زیرا عناوین محبوب و معنوی درباره موضوع فرشتگان به طور پیوسته ظاهر می‌شوند.

1. daimones

۲. برای تحقیق درباره واژه daimon در اندیشه افلاطون و اقتباس آن توسط نوافلاطونی‌ها بنگرید به:

Andrei Timotin. *La de monologie platonicienne. Histoire de la notion de Daimon de Platon aux derniers ne oplatoniciens* (Leiden: Brill, 2012).

3. Gnosticism